

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség: Bátaszék, Király-ut.
Kiadóhivatal: Bátaszék, Zrínyi-utca.

Kéziratokat nem adunk vissza.

SZERKESZTIK és KIADJÁK:
JOÓ KÁROLY és SZÉL GÁSPÁR.

Megjelen minden vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Nyílt-térben egy sor 30 fillér.

Az olasz bor.

(V.) Nem politikai vonatkozásában akarjuk szóvátenni a kérdést hanem azt mint tisztán közgazdasági kérdést tárgyaljuk. Az olasz bor óriási válsággal fenyegette a bortermelő gazdákat. Legnagyobb fogyasztókat Ausztriát és ezt a mi boráról már az Anjour idejében világhíres országunkat el özönlötte a magyar bor közel másfél millió hektoliter. Mikor tizennégy év előtt az olaszokkal a kereskedelmi szerződést kötöttük, a pécsi iparkamara nyomban meglátta a ránk zuduló veszedelmet és küldöttséggel kérte a nagy Baross Gábor akkori kereskedelmi minisztert, hogy a magyar bortermelés veszedelmét háritsa el és ne járuljon ahhoz, hogy az olasz bort 3 frt. 26 krajcáros vámmal behozhassák. Tizennégy év előtt a szőlőrekonstrukció elején volt, a pincék türesek, a

hamisbor gyártás iparágga lett. Baross azt mondotta, hogy az olasz borra szükségünk van és az alatt a tiz év alatt, míg a kereskedelmi szerződés érvényben lesz, — az olasz bor nem lesz ártalmára a borkereskedelemnek. De minőt változott a helyzet. Baross nem bizott benne, hogy a magyar vállalkozás néhány év alatt összehozza azt a kétszáz milliót, a mit a szőlőrekonstrukció a gazdaktól elki-vánt; Baross nem bizott abban, hogy ilyen szaporán és olyan óriási investícióba bele mer a gazdaközönség menni és már a kereskedelmi szerződés érvényének derekán láttuk, hogy az olasz borral nem bírunk megbirkózni. Miért? Mert az olasz égalj alatt dusabban, noha silányabbat terem a gerezd, a termelés intensiv, a munkaerő olesó s ott a rekonstrukció nem követett drága kölesönöket, a miknek terhe a gazdák nyakába szakadt. Ez

volt a helyzet és a magyar gazdák azért szorongatták a kormány s agítáltak, mert félték, hogy a kormány a velünk szövetségben álló országgal szemben, nem lesz képes ellenállni, főleg ha meggondoljuk, hogy Olaszországnak meg vitálisabb érdeke, hogy lehetőleg közeli országba vámkedvezményes fogyasztási területet kapjon.

Kávéházi Dantonok és malomalatti Waldeck Rousseau-k igen hangosan beszélgetnek most a legújabb kiegyezésről és ha megkérdezzük őket hogy ezt az ügyet néhány frappans szóval világítsák meg, — nem tudnak válaszolni. Lássuk tehát a legújabb kiegyezést. A magyar kormány és az olasz kormány megbizottai Flórenczben tárgyaltak hónapokig, akkor mikor a magyar kaszás homlokáról a veriték csurgott. A kemény harcral eredménye volt, hogy 1904-ben bizonyos kontingens után 18 korona egy hek-

TÁRCA

A nyugalmas rév.

Irta: Kóbor Tamás.

Lapunk jogositott kiadása.

Az operában, Faust első felvonása után, a folyosón összeütköztem Peval Gyulával. Tiz esztendeje nem láttam; ő se engem. Nagyon megörültem a nem várt viszontlátásnak, mint mindig, valahányszor a véletlen összehoz emberekkel, kiket magam sohase keresnek fel.

És érdeklődtem viselt dolgai iránt, amint hát illik is érdeklődni a jó barát iránt a mult és a jövő viszont nem látás közé eső tiz perc alatt.

— Nem vltál Pesten? — kérdeztem.

— Dehogy nem. Ki se mozdulok innen. A hivatal is ideköt, meg a családom is.

— Családod van? Derék. Gyakran jársz az operába?

— Én? Soha! — szolt oly hangon, mintha apagyilkosság vádját háritaná el magától.

— Szabadjegyet kaptam, különben most sem volnék itt.

Erre a kijelentésre kezdett érdekelni Peval. Végig néztem rajta s egyszerre világosan láttam őt magam előtt, amilyen 10 esztendővel ezelőtt volt. Peval Gyula! Hogy így megleledkezhettem róla! A bank leg-elegánsabb hivatalnoka volt. Az inge fehérsége fájt a szemnek, ruházata válogatott finomsága lesujtotta a legönérzetesebb individualitást is.

S csodálatos, Peval Gyula most is az ő gyűrött ingében, a kefélestől zsiros fekete kabátjában, ráncos disznóbőr cipőjében és torzonborz szakállával emlékeztet hajdani

eleganciájára. Hogy is mondjam csak? Az eleganciáját ellepte a patina, mintha tiz esztendővel ezelőtt megszűnt volna ruhát váltani s utolsó toilettjét megfogta volna az ércnek ez a nemes rozsdája.

Önérzetes hivatkozása a szabadjegyre ugyszólván egész biográfiáját foglalja magában. Peval Gyula azelőtt gavallér volt, most a szabadjeggyel hengeg. Ő a takarékoság parventüje. Ez az ember nem változott meg, csak zálogba tette előbbi természetét, melynek most a zálogcéduláját hordja magánál.

Az operában ha Faustot adják, az ember válogathat a helyekben. Az én Peval barátom mellém telepedett s áradozó beszédességgel kezdte nekem ecsetelni az ő nagy takarékoságát. A bőbeszédűség, melylyel önmagát méltatta, mintha jubiláris beszédet mondana saját maga felől, teljesen vissza-idézte az ő régi mivoltát. No, hisz ez az

Bátaszéken a „Korona“-szálló

a kereskedelmi utazók találkozó helye. — Kitünő magyar konyha, kiváló finom borek és szolid kiszolgálás.

↳ Mérsékelt szobaárak. ↳

tóliter után a vámtétel, 1905-ben pedig 48 korona lett.

Ám már ebben az évben se bocsájt-hatja az olasz egész termését az átmenetileg 18 koronás vámtétellel hoz-zánk és Ausztriába, hanem csak 450 ezer hektolitert, a miből ránk 200.000 htl. jut. Ez a mennyiség alig lesz egy-harmadrésze annak, a mennyit eddig hoztak be az olaszok egy év alatt.

Ez évben tehát még lesz szeren-esénk az olasz borhoz, de jövőre hir-mondó is aligha lesz, azzal az olasz borral, a melynek vámja 48 korona, már sikerrel megküzdhettünk és a mai borarak kedvező átalakulása jelzi, a mikor pedig még meglehetősen vámked-vezményt élvez az olasz, mit várhat a termelő jövőre.

Az igaz, hogy erre az új keres-kelemi szerződésre szükség is volt. Ha még néhány évig fönnállt volna a régi szerződés, az agrár-kölesönnel betelepített szőlők gazdái tönkre men-tek volna. Nálunk ugyanis a tultermelés következtében a borarak nagy ár-devalvációjára fenyeget, most még a 6 korona 40 filléres vámmal beengedett olasz bor konkurenciája olyan helyzetet teremtett volna, hogy még középtermésű évben is deficitre dol-gozott volna a gazda, mert borát el-kótyavetyélnie kellett.

Most már a magyar bortermelő derültebben néz a jövő elé és így van az, hogy az olasz kereskedelmi szer-ződés parlamenti vitája abszolút „közér-

dektelenség“ jegyében vajudik, mert a kiket ebben a dologban a csizma szoritott, azok ma tökéletesen meg-vannak nyugtatva, persze még töké-letesebben meg lehetnének nyugtatva, ha a provizoriumos idő nem lenne az olaszoknak kedvezményül adva.

Nyílt levél

a Budapesten levő tolnamegyei ifjakhoz!

Kedves barátom!

Egyes egyének vagy egyesületek mű-ködése hasonlít ahoz a kőhöz, amelyet egy csendes felületi tóba dobunk. Ha a kő kicsiny, kicsiny hullámokat ver csupán, ha azonban nagy az a kő, a hullámok is olyan magasra verők lesznek, hogy sokaknak figyelmét magukra vonják.

Ez a mi egyeletünk, a „Tolnamegyei kör“ kis kő még amely által előidézett hullá-mok nem hatnak ki széles körre . . . Nincs még annyi enerzsia ebben a kőben össze-gyűlve, amely az egész tó sima tükrét moz-gásba tudná hozni . . . Még nem tettünk eleget arra, hogy szűkebb hazánk, Tolna, bizalommal tekintsen felénk.

Nem érdemeltük még ki, hogy szülői hangon, meleg szeretettel szóljon felénk a szülőföld. Csak rajta fiam, édes gyermekeim, szeressétek és segíssétek egymást ott fönn, távol az otthontól, ahol minden olyan hideg, rideg, ahol olyan sok a veszély. Nem szólt hang felénk a szülőföldről, amelyből bizonyára meritettünk volna a kezdet nehézségeivel való megküzdésre.

Ha a szülőföld, az ottan nem nyilatko-zott s rólunk, amit mindenestre szívesen vettünk volna, erről és kitartást reményt és bizodalmat merithettünk egy némely diszta-gunk szeretetteljes, őszinte sorából a mit

hozzánk intézni szíves volt . . . Továbbá az az erkölcsi siker, amelyet már 1903-ban, évkönyvünk, a Pirkadás, megjelenésével el-értünk. Abban az időben két vidéki kör, amelyek mindegyike már számos évek óta fennál, a mi körünkre: a Tolnamegyei körre mutattak rá, mint olyanra, amelynek példája követésre méltó, mivel komoly törekvéssel, igaz szeretettel szalad a kitűzött cél felé.

Aztán meg ott van, amit Rákosi Jenő lapja „annak idején rólunk irt: Budapesten a szűkebb hazánk egyesületei közt a legif-jabb s tán azért a legkisebb a Tolnamegyei kör.“ Egy másik szépirodalmi lap pedig a Pirkadásról irván megjegyzi: „Vajha a többi vidéki kör is felbuzdulna e szép példán, amelylyel a Tolnamegyei kör jóllehet a leg-fiatalabb kör minden esetre az első helyet vívta ki magának!

Ezek az erkölcsi diadalon képeztek a kutfőt, amelyből erőt, igyekezetet és kitartást meritünk a további munkához, mert könnyebb feljutni a csillagokba, mint azt a magas helyet dicsőséggel megtartani.

Maradjon meg köztünk a munka kedv, a célért való kitartó küzdelem és akkor, szülőföldünk iránt való forró szeretetünkkel párosult kitartó munka talán megnyeri a szülőföldnek hozzánk való bizalmát. Halad-junk tovább is a megkezdett uton és ha a tövis meg is tépi lábunkat, a célhoz jutás kárpótól a küzdelemért . . .!

És győzni fog a munka! Már pedig van-e nagyobb jutalom, mint az elismerés?!

* * *

Ma olvastam, hogy november 5-ikén lesz a tisztújító gyűlések.

A kör ezidei érdemes elnöke, László Sándor barátom, indítványait szíves volt velem közölni. Olyanok azok, amelyek a kört megint közelebb viszik céljukhoz.

Csak töletek függ, rajtatok mulik.

Peval Gyula nem reagált erre, csak helybenhagyta.

— Csakugyan, a térde gömbölyübb. Be jól emlékszel rá!

Majd megint kezdett hencegni.

— Igazában, én semmi szükségét nem érzem a színházi szórakozásnak. Ha most elhivnának innen, minden sajnálkozás nélkül hagynám itt az előadást. Hidd el, a boldog-sághoz csak megelégedés kell és egy nyu-galmas rév, a családi élet. Én csak a családi életnek élek, legnagyobb örömem, ha haza-megyek feleségem és gyermekeim közé. A nőm köt, varr, én pedig a gyerekekkel fog-lalkozom, vagy újságot olvasok. Ó, a családi élet, a családi élet mindent pótol.

— Akkor neked igen jó feleséged lehet!

— Nincs párja, hidd el, hogy nincs párja. Szegény leány volt, szerelemből vettem el. De egy milliót ér. Takarékos és igény-telen, a ruháit maga varrja s nem is kell neki több, legfőleg kettő egy esztendőben. S úgy tudja rendben tartani a házat, hogy a fizetésem egyharmada megmarad. Ó tani-tott engem a valódi hasznos életre. Ha rá-gondolok, hogy mire jutottam volna Schaffer Gizivel, akkor szinte szégyellem magamat.

ember egy csöppet sem változott, csak a kabátja kopott meg. Ennek az embernek nem is volt soha becsapni való természete, hanem mindenkoron olyan lelkületet viselt, amilyen illett a kabátjához.

Amikor cilindert hordott, akkor graná-tos természetűnek érezte magát. Amikor frak-kot öltött, rugalmas volt a lépése és tele volt a tárcája, meg a szíve. És — ejnye, hiszen Pável barátomnak regénye is volt a kabátjához — hogy erre csak a Faust má-sodik felvonása alatt gondoltam!

A regénye most ott táncol a ballet-karban, kacér jókedvvel, ujjai közé fogva rokolyáját; lágyan hajló testtel s üdén, fia-talosan mosolyogva. Tömött, szőke haja ki-világlik a keringő sokaságából, úgy, mint tiz esztendővel ezelőtt. Követem a látésövem-mel, most sem festi magát, s tán legöregebbje lévén a táncornak, a legfiatalabbnak látszik. Ni, a Schaffer Gizi, a menyasszony, ahogy társai kajánul nevezték s tán most is neve-zik. Egy dob-utcai hordár lánya, hetedmagá-val laktak egy dohos udvari szobában, sötét szegénységben. Annak idején 10 forintot ka-pott havonként, ezzel fizette a házbért. A huga varrolány, az öcsese szedőgyerek, a

többi neveletlen iskolás gyerek, akik leg-főleg most keresnek valamit. Krumpliból és kenyérből táplálkozott, de rózsák fakad-nak arcán s formás, elomló termetét mindig elegáns, finom ruha fogta körül. Az utcán járva, uri kisasszony volt, olyan, mint a büszke vízi lilium, aki mocsár vizéből táp-lálja büszke fehér szirmait.

Hogy miből tellett az előkelő ruhára, azt nem tudom és nem tudja senki. De Schaffer Gizit társai gunyja emelte minden gyanu fölé. Becsületes, megközelíthetetlen leány volt. A színpadon táncolva, mosolygó elfogulatlansággal türte a feléje szegzett lát-csövek frivol tolokodását, de ha az utcán egy tolokodó tekintet furódott kalapja alá, arcát elöntötte a vér.

Lopva néztem a ssomszédomat. Peval Gyula arcán az általános figyelmen kívül más hatás nem látszott. Ó a táncot látta, a lány, halk keringőritmust hallgatta, mely nem rezonált siket lelkében. Sőt ezt a lelki siketséget is takarékosági érdemei közé so-rolta, mert maga kezdett róla beszélni.

— Ez a Schaffer Gizi most is olyan, mint volt.

— Csak a térde valamivel gömbölyübb, mint menyasszonykorában, jegyezttem meg én.

Menjete el mindnyájan! Hiszen milyen megnyugtató lesz rátok is az a tudat, hogy mindnyájatok hozzájárultatok ahhoz, hogy a kör megtartsa azt a helyet, melyet kitűzött magának.

Az elismerés aztán titeket illet. Az érdem a tiétek lesz!

Kölesd, 1904. október 24.

Koritsánszky Ottó.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A szanatoriumi hölgybizottság.** A József főherceg szanatoriumi egyesület hölgybizottsága városunkban is megalakult. Mult vasárnap délután 5 órakor tartotta első és alakuló ülését. A szép számban megjelent hölgyeket Dr. Kovács Bálintné úrnő üdvözölte rövid keresetlen szavakkal. Joó Károly, lapunk szerkesztőjét kérte föl, hogy a jegyzői tisztelet vezesse, ki elnök felhívására nyomban a Lnkács György főispán, egyesületi elnök Dr. Kovács Bálintné úrnő öngyűségéhez intézett levelét olvasta föl, amelyben elnök őt kéri fel, hogy a helyi hölgybizottság élére állván, az elnöki tisztelet fogadja el. Elnök — tekintettel az egyesület humanus célját — a megbízatást elfogadja, s kéri a jelenlevő hölgyeket véleményük előterjesztésére, hogy minő uton-módon tartják lehetségesnek a helyi viszonyoknak megfelelőleg az egyesület támogatását. Joó Károly előadja, hogy a Dalárda a jövő hóban hangversenyt tart. Ő a mai választmányi ülésen indítványozta, hogy bevételének egy bizonyos hányadát engedje át a szanatoriumnak. Indítványát a választmány mellőzte, s elfogadta Kaufman András pótindítványát, amely szerint a választmány csak azon esetben mondana le bevételének a szanatorium céljaira fordítandó bizonyos hányadáról, ha a hölgybizott-

ság a hangverseny sikerét támogatásával előmozdítja. Erre határozatba ment, hogy a hölgybizottság átiratolag fölkeri a Dalárdát, hogy hangversenyét a szanatorium javára rendezze olyformán, hogy a hangversenyen résztvevőknek a belépődíj ellenében 1 kor. értékű szanatoriumi sorsjegyet adjon. Az ülésen jelenvolt hölgyek egyhangulag kimondták, hogy a Dalárda által jövő hóban rendezendő hangversenyt tőlük telhetőleg támogatják. A belépődíj elárúsítására szűkebbkörű bizottságot választ, melynek tagjai lettek: Bátor Lenke, Boszkovic Gizi és Jolán, Eichardt Malvin, Harsány Silvi, Hohman Irma, Lővi Berta, Masznyik Janka, Müller Emilia, Pollák Gizi, Reisz Klára, Soós Mária, Schuler Terus, Strnad Irma és Szél Stefánia. Elhatározta továbbá a hölgybizottság, hogy Sylvester estéjén tombolat rendez, s a tombolatárgyak gyűjtésére a választott szűkebbkörű bizottságot kéri föl. A tombolatárgyak elrendezésére a következő bizottság választatott meg: Gundrum Paula, Jehn Béláné, Kopacsek Sarolta, Mayer Jánosné, Mayer Gyuláné, Partos Vilmosné és Schvarc Gyuláné. A Sylvester estélyre az egy koronás belépődíj mellé egy szanatoriumi sorsjegyet ad a bizottság.

— **A „Tolnamegyei Kör“** f. é. november hó 5-én tartja tisztújító közgyűlését Budapesten a Wurglito féle vendéglőben (Kerepesi ut és Gyöngygyűk-utca sarkán) melyen egyuttal a folyó évben — szegényesen egyetemi hallgató részére kiadandó segély tárgyában is határoz.

— **Elhunyt esperesek.** Szászváron hirtelen elhunyt dr. Szilvássy Mihály esperes-plébános életének 64-ik évében. Temetése f. hó 14-én Szászváron ment végbe. — Pécsen meghalt Babócsai Pál címz. kanonok, nyug. bodonyi esperes-plébános, életének 86-ik évében. Az elhunyt Garay János koszorus költőnek volt a sógora.

— **Elítélve.** Sorozásról jöttek haza ez év április 22-én a dunaszekesői legények. Természetes, hogy előbb a koresmába tértek be, hiven az ősi szokásokhoz. Itt aztán jó bor mellett hamar összeszólalkoztak. A besorozott legények uszították a be nem váltakat, ezek viszont a három esztendő kemény fáradalmaival bosszantották őket. Szó szót követett, aztán felemelkedtek a legények, velük együtt a botok, székek és csakhamar parázs verekedés fejlődött, míg végre Molnár János késével Csájer Istvánt hátba szurta, mire egyszerre lecsendesültek a verekedők. Sulyos testi sértés büntetével vádolva állt tettéért Molnár a pécsi kir. törvényszék előtt, mely őt egy havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Lopás.** A cserenci legelőn Sánta János gulyás kunyhóját f. hó 10-én d. u. 3 óra tájban eddig ismeretlen tettesek feltörték s abból egy drb. 12 és 6 lövetű oldal zárós lankaszter forgó pisztolyt 4 tölténnyel töltve 14 kor. 1 drb. tajtpipát 5 kor. értékben és 8 kor. készpénzt elloptak. A csendőrség a tetteseket nyomozza.

— **A kapaszkodás áldozata.** A „T. K.“ írja, hogy Domonyay Gyula szekszárdi 8 éves sánta fiú a mult vasárnap a Garay-téren felkapaszkodott egy hintóra és midőn Papp János kocsis a korbácsal hátra suhintott, a kis fiú bal lába ugrás közben a kerékbe akadt és azt eltörte. A fiúcskát ápolás végett bevitték a Ferenc-kórházba.

— **Zsinati tagok.** A tolnamegyei ev. ref. egyházmegyétől a Budapesten f. évi november hóban tartandó országos ev. ref. zsinatra Dömök Péter öcsényi esperes, Szilassy Aladár világi felügyelő rendes tagokul, Döczy József váraljai lelkész és Ágoston István tanácsbíró pedig póttagokul küldettek ki.

— **Ritka szerencse.** A m. kir. osztálysorsjáték hétfői húzásán nagy szerencsében

S ezzel folyt a henegezés az ő nyárs polgári voltával úgy, ahogy hajdanában henegett ideálistaságával. A hivatalban, meg onnan elmenet Peval barátom egyébről sem beszélt, mint az ő viszonyáról Schäffer Gizivel. Hogy miből állt ez a nagy szerelem, azt ma sem tudom. De tény, hogy minden nap megvárta őt a próbánál s hazakisérte. A szép leány hallgatagon ment mellette. Hogy szerette-e az elegáns fiút? Miért ne? Szerette szerelem nélkül, mint a szegény leányok azt az embert, aki feleségül akarja venni. Ám Pável barátom nem tudott eleget beszélni róla, hogyan szereti őt viszont. S mindenképen tudott szerelmének valami ideális tiszta színezetet adni. Segítségére volt ebben, hogy szülei semmit sem akartak tudni arról, hogy egy ballerínát vegyen el, ő pedig kész volt szülei akaratával is szembe szállani. Minden szaván látszott, hogy kéjeleg az önzetlen szerelem gondolatában, imponált önmagának elfogulatlanságával, melylyel szerelmese állásán tulteszi magát s nem riasztja őt vissza a hordár após és a varróleány sógorón sem.

Majd egy utolsó kísérletet tett, hogy szüleit megbékélje: rábirta Schäffer Gizit,

hogy hagyja ott a balletet. Isten tudja, milyen nehezére eshetett a leánynak az az áldozat s miből fizette ezentul, három esztendőn keresztül a házbért. De megtette s finom arcán ezalatt az idő alatt is játszott a finom mosoly és megjelenése ezentul is elegáns volt. Nos és aztán egyszerre csak megszakadt közöttük a viszony, Peval Gyula megbékült a szüleivel, elvette szerelemből azt a lányt, akit szülei az ő számára választottak. Schäffer Gizi pedig mosolyogva ment vissza a színházhoz, ahol továbbra is a menyasszonynak esufoltak.

Nem tudom miért, de ez a leány, akitnek szívében rút megcsalátása nem ejtett sebet, aki békén és mosolyogva állította helyre életében a status quo-t, megmaradván változatlanul annak, szegénynek, becsületesnek és elegánsnak: tisztelettel töltötte el. Annál szánalmasabbnak láttam azt az elomposodott embert, aki most is henege, érzeleg, kacérokodik önmagával és komédiázik másoknak. Szerettem volna szabadulni tőle, de mint annak idején a regényével, úgy tolakodott most a valóságával. Minden áron illusztrálni akarta az ő szóval festett idillját: meg akarta

mutatni az ő csodálatos feleségét és a nyugalom révét, ahogy otthonát nevezte.

Másnap értem jött s elvitt a lakására. Egy zöldfa utcai régi ház második emeletére vezetett. Meghuzta a zsinóros csöngetyű rézkörtéjét; egy piszkos cselédleány nyitotta ki az ajtót. Az előszobában olesó, fésző, megfoltozott pokróc volt felterítve. Letettük kabátjainkat, kalapunkat s benyitottunk. Barna jutte-függönyök tüntek a szemembe legelőbb, majd egy pusztá fal, melyen apró tükör lógott. A padló fehérre volt sikálva, a ripsz székek a kopott abrosszal leborított asztal körül kinos geometriai pontossággal voltak felállítva. Minden egyes butordarab korhadtt volt a használatától s szinte kiáltott róla a tisztaság, melytől megfagy minden érzés. Peval le akart ültetni, de a viláért sem mertem a geometriai félkört megrontani, féltem, hogy az asszony valahonnan előront és összeszid.

Az asszony különben nem jelentkezett. Kinn volt a konyhában.

Peval barátom ragyogó arccal a bámulat hangján magyarázta, hogy a felesége igen barátságos vendégei irányában, de amíg a dolgát el nem végezte, az istennek sem

részesültek a 98924 számú sorsjegy tulajdonosai. Ugyanis ez a szám, melyet Schulze Vilmos osztálysorsjegy főelárusítónál (Bpest., Régi-pósta-u. 6.) vettek, nyerte a 600,000 kor. jutalomdíjat. A következő sorsjáték első húzásához eredeti sorsjegyek meg kaphatók e szerencsés főelárusítónál egész 12 k. fél 6 k. negyed 3 k. nyolcad 1.50 koronáért.

— **Képviselőtestületi ülés.** Bátaszék község képviselőtestülete 1904. évi október hó 23-án d. e. 9 órakor közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Fekete Adolf kérvénye a pécs-bátaszék h. é. vasútépítésnek törzsrészvények átvételével való segélyezése iránt. 2. A község részére postán érkező pénz és értéktárgyak átvételére jogosított egyén kijelölése. 3. A törvhat. bizotts. 353/rkgy. 904. sz. határozatának közlése. 4. A vakokat gyámolító egyesületbe való belépés iránt határozat. 5. Ollé és Taffner községi aljegyzők kérvénye természetbeni lakás avagy lakbéremelés iránt. 6. Előjárói jelentés a Sőházra vonatkozó birtoklasi jogcím. 7. Egy közutnak Kövesd pusztán való létesítése tárgyában határozat. 8. A templom melletti uthengerelés vállalkozónak való átadása iránt határozat. 9. A községi bérház melletti kútnak az udvarba leendő bekerítése, a járda kiszélesítése és új korlát készítése iránt határozat. 10. Schultz György és társai kövesd pusztai lakosok kérvénye a réteken való őszi legeltetés megengedése iránt. 11. A sárvízhid ujjáépítése iránt határozat. 13. A vadkerti fa eladása iránt határozat. 13. Hofmeister János lakatos számláinak kifizetése iránt határozat. 14. A körtvélyesi földek új bérbeadásának jóváhagyása. 15. Bauer Bálint kérvénye a közs. szőlőtelepen termelt répának becsáron való átengedése iránt. A képviselőtestület a következő határozatokat hozta: 1. Elutasított. 2. Községi bíró bizott meg. 3. Tudomásul vétetett. 4. A belépés 10 évre elhatározott. 5. Elutasított. 6. Tudomásul vétetett. 7. A kút létesítése elhatározott. 8. A hengerezés mellőzése elhatározott. 9. Elhatározott. 10. Elutasított.

mutatkozik. Közben megmutatta egyik gyermekét. Egy bamba, hihetetlenül csöndes ötéves fiút, aki lekuporodott a földre s apró öklét a szájába tömte.

Végre nyílt az ajtó s megjelent az asszony.

A hideg futott végig a hátamon. Könnyörtelenül összeszorított ajakkal kívánt jónapot s szeme pillantása egyszerre ráterjedt az egész szobára. Észre is vett valamit, mert szó nélkül kiment, egy törlőronggyal tért vissza s megtörülte az ablak fáját. Ez az asszony folyton a porra vadászik, maniákus tisztasági dühben szenved.

Amellett ő maga hihetetlenül lompos és piszkos, elhízott alakján csak úgy lógtak a ruhadarabok s ahogy száját kinyitotta, a tisztátlan fogak sárgán feketén villogtak ki belőle. Keze föl volt törve a sok sikálástól, a haja pedig kócos. Beszéde lusta és kimért még a szavakkal is takarékoskodik. Amit mond, a házra és pénzre vonatkozik.

Peval barátom pedig az ablakban egy székre ülve, diadalmas tekintettel nézett rám.

tatott. 11. Elhatározott. 12. Eladatni határozott. 13. Megvizsgálás végett bizottsághoz utasított. 14. Jóváhagyott. 15. Elutasított.

— **Vármegyei közgyűlés.** Tolnavármegye törvényhatóságának rendes őszi közgyűlését a jövő hó végén tartja meg.

— **Érdekes sajtóper.** Volf Miklós nagyon haragszik. Féktelen haragjában annyira ragadtatta magát, hogy sajtóper indított Joó Károly, lapunk felelős szerkesztője ellen. Az az csak akar, mert szerkesztőnk felszólítást kapott Dr. Steiner Lajos ügyvédjétől, hogy vagy bocsánatot kérjen Volf Miklóstól azon rágalmazásért, melyet elkövetett, midőn lapunk 43. számában azt állította, hogy „nemeslelkű papunk házablakát beverette“, vagy kénytelen ügyfele nevében bírói úton elégtételt szerezni. Érzékeny egy ember ez a Volf Miklós; de azért különös ember is. Ami nem sértette, nem bántotta ezelőtt egy pár hónappal, az fenemód csiklandozza most. Ezt a vádat nem most először hangoztatja a „Bátaszék és Sárköz“, hanem már vagy harmadszor. A sajtóper nyugodtan várjuk, s lefolyásáról annak idején olvasóinknak beszámolunk.

— **A főszolgabírói hivatal** ideiglenes vezetésével Széchenyi Sándor gróf főispán Bajó Pál tb. főszolgabíró bizta meg.

— **Megfelebbezett képviselőtestületi határozat.** Bátaszék község képviselőtestülete annak idején elhatározta, hogy az ő templom lebontása következtében visszamaradt téglatörmelék a templom körüli kocsit megjavítására használja. A törmelék nagy költséggel az utra halmozták, s most, hogy azt le kellene hengerelni, a képviselőtestület a hengerezés mellőzését határozza el. Hogy ez az eljárás minő következetlenség a képviselőtestülettől, azt mondani is fölösleges. Horribilis összeget használtak föl a törmeléknek az útra való eltakarítására, s mivel a hengerezés még vagy 200 koronába kerülne, a megkezdett munkát befejezetlenül hagyják. Hogy mit szól ehhez a község lakossága, az-

Mikor az asszony szó nélkül távozott, megszólalt:

— Ez az én nyugalmas vérem, ilyen az én boldogságom. A feleségem szeret, ahogy asszony csak szerethet. Aztán ugyebár, nem is látszik meg a takarékoság, mely a háztartásban uralkodik.

Némán bölintottam igent és sietve ajánlottam magamat. Emlékembe idéztem az üde, az illatos szép és elegáns ballerina képét s beleképzelttem abba a lakásba.

Milyen egészen más színezete volna!

S elgondoltam, hogy az én Peval barátom akkor a régi dandy volna, aki minden nap a borbélynál fésülteti magát, Bécsben mosat s aligha volna szegényebb, mint most, mert hiszen Gizi tud elegáns lenni az ő becsületes szegénységében is.

Aztán átláttam, hogy az az üde teremtés csakugyan nem lehetett ez embernek a felesége, mert a férfi nem azt a lányt veszi el, akit szeret, hanem azt, akit érdemel.

zal nem törődik a képviselőtestület. Az utat így hagyni, vétkes könnyelműség volna. A közlekedés rajta teljesen lehetetlenné tesz téve. Már most is méternyi mély kátyuk tátonganak itt-ott, de, hogy fog az kinézni az őszi és tél elmúltával? Az indokolatlan képviselőtestületi határozatot Szél Gáspár képv. test. tag a közigazgatási bizottsághoz megfelelőbbre.

Felelős szerkesztő: Joó Károly.

HIRDETÉSEK.

Értesítés!

Van szerencsém nagyrabecsült vevőimet tisztelettel értesíteni, hogy az évek óta a Hohmann-féle házban fennálló jó hírnévnek örvendő

fűszer-, festék- és vas-üzletemet

a Kossuth Lajos és Árpád-utca sarkán épített saját házamba helyeztem át és azt ezen alkalommal költséget nem kimélve a mai kornak megfelelőleg berendeztem.

Amidőn tisztelt vevőimet eleve biztosítom, hogy úgy, mint ezelőtt, ezután is főtörekvésem leendő teljes megelégedésüket magamnak kivívni, kérem ezentul is szíves pártfogásukat és támogatásukat.

Bátaszék, 1904 október hóban

kiváló tisztelettel

3-3

Graf József.

A „Kávés király“-hoz

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „Király kávé“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat aronnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 „	9 „	— „
4 „	17 „	20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

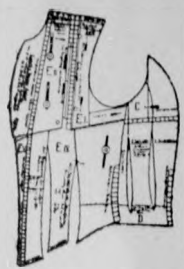
1 posta-csomag 5 kgr. legfinomabb	Cuba	kor. 13.50
1 „	Ceylon	„ 12.—
1 „	Jamaica	„ 11.20

BIRÓ és TÁRSA

a „Kávés király“-hoz

Budapest, VI., Teréz-körút 2/b.

A „Kávés király“-hoz

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a **Guschelbauer Antal-féle**

igazítható női derékszabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott. — Számos elismerő irat.
Utánvét mellett. **Egy készülék ára 3 kor.** Utánvét mellett.
Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviseleők minden helységben kerestetnek.
Prospektusok ingyen. 2-2

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Szecsárdon, Széchenyi-utca** (Mehrwerth-féle házban) egy jól berendezett

aranyműves üzletet

nyitottam. — Sok évi tapasztalataim és kellő berendezésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy elfogadhatom bárminemű e szakmába vágó **új tárgyak elkészítését, valamint javítását és betűk vésését.**

Raktáron tartok mindennemű arany és ezüst ékszereket.

Midőn ezeket a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, bátor vagyok becses pártfogását kérni

mély tisztelettel

Král János
aranyműves.

Két kitüntetett szőlőktől származó rövid szőrű (barna) fajtisza

német

vizsla kölyök

eladó. — Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

Nősülni óhajt

27 éves intelligens iparos, a kinek egy jövedelmező üzlethez 4000 koronára van szüksége. Levelet „4000“ jelige alatt továbbít a kiadóhivatal.

6-6

PÉNZ

Előzetes költség nélkül!

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank és magánadósságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint financiozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geológiai véleményezéseket hites szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

MELLER LAJOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Törvényszékiileg bejegyzett cég.)
(Válaszbélyeg.)

6-26

I amer. gyorsfőző és I háztartási mérleg

INGYEN!

Mosésen olesó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáromból világhírű s kiválóságukért általános kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

- 6 drb mexikói ezüst asztali kés,
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávéskanalat,
- 6 " kiváló desszertkést,
- 6 " kiváló desszertvillát,
- 1 " mexikói ezüst levesmerítőt,
- 1 " " " tejmerítőt,
- 2 " eleg. szal. aszt. gyertyatartót

46 db ^{össz.} 6 frt 50 kr. _{csak}

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalannul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból!

SCHEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3/a. sz.

Fiatal, nemrég felszabadult

Vas- és fűszerkereskedő-segéd

alkalmazást nyerhet

Mayer Gusztáv cégnél
Bátaszéken. 1-3

12—15 éves fiu

mészáros tanonc

fölvéteik **Magyarevits Ferenc-nél** **Bátaszéken.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
örlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

20-21

BRÁZAY

Brázay-féle Sósorszesz

Minden munka után, akár testi, akár szellemi fáradtsággal jár is, csodálatosan üdítő hatással van az emberre a BRÁZAY-féle Sósorszesz. Próbáljuk csak ilyenkor jól bedörzsölni a nyakszirtet, a vállat és a hát felső részét: úgy érezzük magunkat, mintha újjászülettünk volna.

Levélpapírok

egyszerű és diszdobozokban kaphatók

Báter János

könyvnyomdájában

SZEKSZÁRDON.

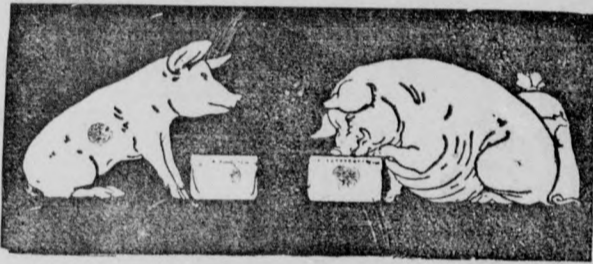

Első legnagyobb magyar

szabászati
magántanulási tankönyv

350 oldal, 410 rajzzal, füzve 6 korona, kötve 8 korona, férfi- és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Minden tanítvány ingyen kap egy ily könyvet. Férfi és női divatlapok nálam kaphatók. Szabászatra tanítványokat elfogadok. **MEHR SAMUEL** okl. nőszabász-tanító **Budapest, VIII.** Rökk Szilárd-utca 14. 9-13

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki tehenitől és kecskétől több és jobb minőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egy szóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electropor Vállalat
Budapest, VIII., Agteleki-utca 15/a.

BÁTER JÁNOS

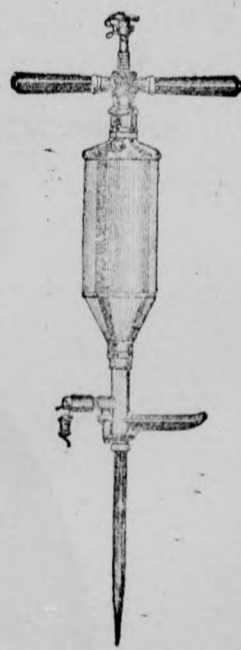
KÖNYVNYOMDÁJA

SZEKSZÁRDON.

Készít mindennemű könyveket, táblázatos munkákat, röpiratokat, hirdetési nyomtatványokat, címkeket, árjegyzékeket, gyászlapokat, továbbá különféle alakban eljegyzési, esketési értesítőket, névjegyeket, diszes nyomással körleveleket, étlapokat, számlákat és különböző nagyságu falragaszokat.

Nagy
nyomtatvány-raktár!

Papirkereskedés!
Pontos kiszolgálás!

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

szénkénegefeszkendő

az

„EGYSZERÜSÉG”

Kosinszky Viktor igazgató
szabadalmazott szénkénegefeszkendője.

Kizárólagos gyártása és eladása:

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPESTEN, Andrásy-ut 2. szám.

A szénkénegefeszkendők ellenőrzésére szolgáló mérőhenger ugyanitt kapható. — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

1-1

Szekszárd, 1904. Nyomatott Báter János könyvnyomdájában.

3-3

Szekszárd, 1904. Nyomatott Báter János könyvnyomdájában.